

Magyar Természettudományi Társulat Tudománytörténeti Szakosztálya,
Sémmelweis Egyetem Megelőző Orvostan és Népegészségtani Intézete,
MTA Művelődéstörténeti Osztályközi Bizottság Élettudományok Története Munkabizottság
MTA Orvostörténeti Munkabizottság
Magyar Orvostörténelmi Társaság és a MOT Fogászattörténeti Szakosztály
MNM KK MNM Sémmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Adattár
közös rendezvénye

Tudomány és a művészet kapcsolata a különböző tudományágakban
című soron következő konferenciánkra,

VIII. az ÉRTÉKMENTÉS és INNOVÁCIÓ a TUDOMÁNYBAN
c. konferencia-sorozat keretében,

2025. november 13–14.

MNM Sémmelweis Orvostörténeti Könyvtár 1023. Török u. 12.

Társulatunk Tudománytörténeti Szakosztálya, az 1841-ben lapított Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Társaságának és Vándorgyűléseinek hagyományait és eszmeiségét megőrizve, idén is folytatni kívánja „Értékmentés és innováció a tudományokban” című konferencia-sorozatát.

Ez évi konferenciánkat „*Tudomány és a művészet kapcsolata a különböző tudományágakban*” címen hirdetjük meg. Célunk a tudomány és a művészet szoros kapcsolatának és kölcsönhatásának, egyidejű jelenlétének, jelentőségének bemutatása, a kutatásokra gyakorolt hatásainak vizsgálata. Míg a tudományt az empirikus bizonyítékok jellemelik, logika mentén szerveződve és bizonyítva, addig a művészet szubjektív megvilágításban, esztétikai igényességgel kreatív és impresszív, gyakorta katarzissal járó lényeglátást tükröz. A két különböző módszer a természet és társadalom létét és működését, megértését kutatja, s szorosan kiegészíti egymást. A művészet, mint kifejezési mód segíti a tudomány megértését, szoros kapcsolatban a természet és társadalom harmóniájával, aktuális tudományos kérdések felvetésével, erősítésével és speciális magyarázatával.

Ezzel a témával célunk ennek a szoros harmonikus együttműködésnek a bemutatása, kutatása, illetve a konferenciával, amelyre a különböző szakterületeken dolgozó és kutató tudósokat, szakértőket nagy tisztelettel hívjuk el, kérjük az előadásuk megtartására. Az előadásokon elhangzottakat majd egy kötetbe foglaljuk.

mtt.op.titkarsag@gmail.com

A Szervező Bizottság

2025.11.13. csütörtök

9.00 Kezdés — regisztráció

9.15. Megnyitó: Varga Benedek MNM KK MNM Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Adattár főigazgatója és Prof. dr. Forrai Judit DSc a konferencia szervezője

I. (9.30–10.35) Reáliák és a művészet olyan távoli egymástól?

Üléselnök: Munkácsy Katalin PhD

9.30–9.45 Ziegler Éva, Ziegler Consulting szaktanácsadó: A mindent átölelő rendszertudomány

9.45–10.00 Munkácsy Katalin dr., PhD: A matematika és a képzőművészet összefüggéseinek néhány történeti példája

10.00–10.15 Kántorné Varga Tünde PhD: A matematika és a művészet kapcsolata, vagyis mi a közös Pólya György és M.C. Escher munkásságában?

10.15–10.30 Tóth-Varga Violetta PhD: Környezetpszichológiai jelenségek a szépirodalomban

10.30–10.50 Szünet

II. (10.50–12.20) Művészet az oktatásban

Üléselnök: Prof. dr. Forrai Judit DSc

10.50–11.05 Zentai Judit PhD: A színek jelentősége a japán orvostudományban

11.05–11.20 Forrai Judit Professzor, dr.: Oktató eszközök fejlődése a medicinában

11.20–11.35 Dezső Krisztina főmuzeológus: Orvos?...Festő...? Szobrász?... Nem! Moulageur! Dermato-venerológiai mulázsgyűjtemények és készítőik a 20. század első felében Magyarországon

11.35–11.50 Képes Kornél PhD hallgató: Művészet az életmentésben

11.50–12.05 Molnár F. Tamás DSc. professzor: Kultúrorvostan – Medical Humanities: életképes chymera?

12.05–12.20 Ureczky Eszter: A gondoskodás válságának kultúr-orvostani megközelítései

12.20–12.50 Ebédszünet

III. (12.50–14.35) Társadalmi üzenetek művészeti csomagolásban

Üléselnök: Prof. Dr. Kiss Endre D.Sc. professzor em.

12.50–13.05 Dergez-Rippl Dóra Dr. PhD: Hermész, a lélek hírnöke — a mitológiai gondolkodás mélylélektani jelentősége

13.05–13.20 Kiss Endre: Tudomány és regényesztétika. Hermann Broch és Robert Musil

13.20–13.35 Ujvári Hedvig PhD, habil.: Az orvos, mint kultúrkritikus: Max Nordau Entartungjának helye kora szellem- és fogalomtörténetében

13.35–13.50 Pók Attila PhD, habil.: Természettudomány, társadalomtudomány és irodalom Méray-Horváth Károly

14.05–14.20 Uzzoli Annamária PhD: A budapesti járványtörténet a különböző ábrázolások és az irodalmi emlékek tükrében

14.20–14.35 Trenka Magdolna: mélyépítő mérnök-ügynyéd-kutató – és zenész: A matematika, mint művészet = a zene, mint tudomány

IV. (14.35–16.05) Művészi formanyelvek hatásai

Üléselnök: Prof. Dr. Hideg Éva DSc

14.35–14.50 Domokos Johanna Dr. habil.: „Az eset” előadása: Egy episztemikus gyakorlat művészi újrajátszása

14.50–15.05 Adamovich Ferenc Dr. PhD: A nagy mintavételű emberi mozgások adatbázisának felhasználási területei

15.05–15.20 Szalai György Dr., PhD¹, Katona József dr.¹, Kerepesi Klára dr.¹, Rovó László Dr., PhD.³, Mathesz István dr.^{4,1}, Vellai Tibor D.Sc.²: „Köszönt benneteket Lukács, a kedves orvos”

15.20–15.35 Schiller Vera Dr.: Tudomány és művészet kapcsolata a görög kultúrkörben

15.35–15.50 Nagy Mária Magdolna Dr.: Hogyan gyógyít a művészet?

15.50–16.05 Hideg Éva Dr., Professor Emerita: A jövőkutatás és a művészet kapcsolata

2025.11.14 Péntek

9.30 Kezdés

V. (9.30–10.45) A természet és a környezet kölcsönhatása a művészetekre

Üléselnök: Bódi Barbara PhD

9.30–9.45 Bódi Barbara Dr. PhD: A természet és művészet kapcsolata - avagy a tájkép és ember harmóniája a vizuális művészetben

9.45–10.00 Izsák Éva dr. habil, PhD: Kreatív természetismeret — tudomány és művészet részhalma

10.00–10.15 Perjámosi Sándor MSc.: Formába öntött tudás — Műszaki muzeológia és technikatörténet esztétikai és művészeti kapcsolat

10.15–10.30 Domonkos Csaba fő muzeológus: Esztétikai megfontolások a budapesti Duna hidaknál

10.30–10.45 Dárdai Zsuzsa újságíró: Dendrit – Braindrit

10.45–11.00 szünet

VI. (11.00–12.30) Elméleti és gyakorlati kutatások a művészetek függvényében

Üléselnök: Kapronczay Katalin PhD

11.00–11.15 Kapronczay Katalin dr. PhD: Maria Sibylla Merian (1647–1717) tudományos illusztrátor, természetkutató

11.15–11.30 Cseh Gizella PhD hallgató: Hugonnai Vilma alakja a különböző művészetekben / művészeti ágakban

11.30–11.45 Imriné Csákányos Melinda PhD hallgató: Függőség és rítus: a vallásos művészet határai

11.45–12.00 Tóth Sándor László Dr., CsC.: Fából készült későgótikus szárnyasoltárok a középkori Magyarországról

12.00–12.15 Szegő Szilvia Mária PhD.: Élő munka a kölcsönösség „szellemének” interface világában

12.15–12.30 **ZÁRÁS**